

VENITURILE ȘI CHELTUIELILE GOSPODĂRIILOR ÎN TRIM. III 2023

Veniturile totale²⁾ medii lunare au reprezentat în trimestrul III 2023, în termeni nominali, 7301 lei *pe o gospodărie*, reprezentând 2918 lei *pe o persoană*, în creștere cu 5,7% *pe o gospodărie*, respectiv cu 5,3% *pe o persoană*, față de trimestrul II 2023. Comparativ cu trimestrul III al anului precedent, veniturile totale medii lunare *pe o gospodărie* au crescut cu 9,5%, iar cele *pe o persoană* cu 9,6%.

- Cheltuielile totale³⁾ medii lunare ale populației au fost, în trimestrul III 2023, de 6432 lei *pe o gospodărie* (2571 lei *pe o persoană*) și au reprezentat 88,1% din veniturile totale, în creștere cu 463 lei *pe o gospodărie* față de trimestrul II 2023. Comparativ cu trimestrul III al anului precedent, cheltuielile totale medii lunare *pe o gospodărie* au crescut cu 10,6%, iar cele *pe o persoană* cu 10,7%.

Veniturile totale ale gospodăriilor populației:

Veniturile totale ale gospodăriilor populației, pe categorii de venituri, în trimestrul III 2023

- lei lunar *pe o gospodărie* -

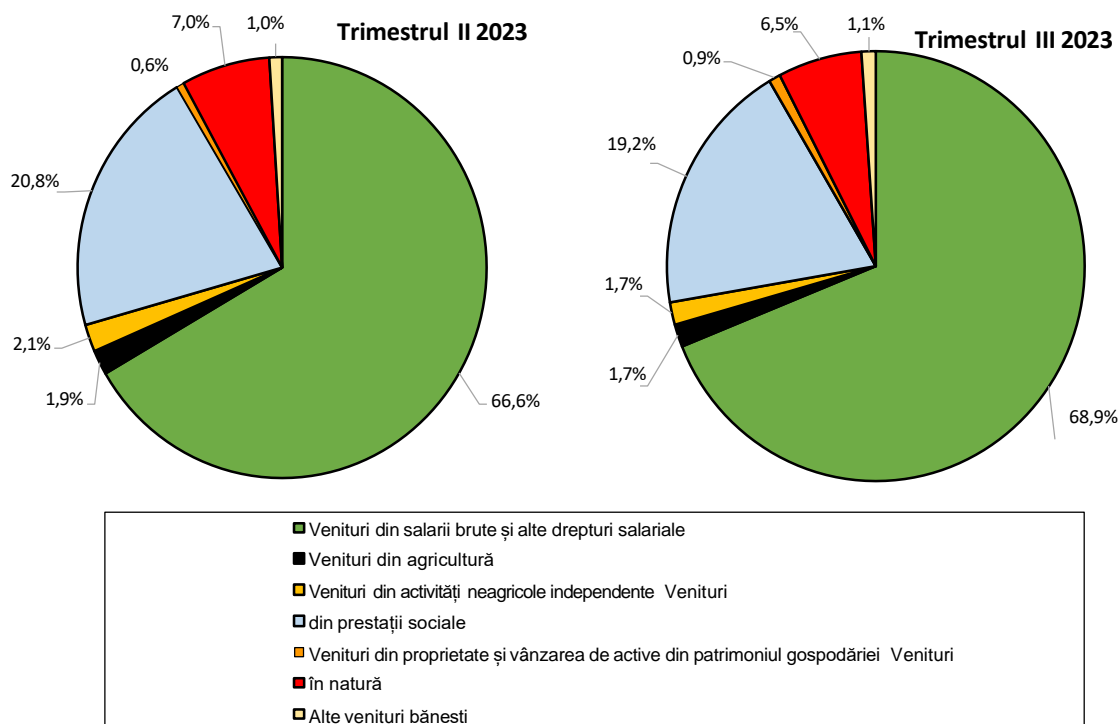
Venituri totale 7301,08								
Venituri bănești 6828,59						Venituri în natură 472,49		
Salarii brute și alte drepturi salariale 5033,76	Venituri din agricultură 126,36	Venituri din activități neagricole independente 121,12	Venituri din prestații sociale 1403,25	Venituri din proprietate 6,74	Venituri din vânzarea de active din patrimoniul gospodăriei 60,13	Alte venituri bănești 77,23	Contravaloarea veniturilor în natură obținute de salariați și beneficiarii de prestații sociale ⁴⁾ 111,44	Contravaloarea consumului de produse agroalimentare și nealimentare din resurse proprii ⁵⁾ 361,05

Veniturile bănești medii lunare au fost, în trimestrul III 2023, de 6829 lei lunar *pe o gospodărie* (2729 lei *pe o persoană*) în creștere cu 6,3 % față de trimestrul II 2023, iar veniturile în natură de 472 lei lunar *pe gospodărie* (189 lei *pe o persoană*), în scădere cu 2,3% față de trimestrul II 2023.

Salariile și celelalte venituri asociate lor au fost de 5034 lei lunar *pe o gospodărie* și au format cea mai importantă sursă din veniturile totale (68,9% din veniturile totale ale gospodăriilor, în creștere față de trimestrul II 2023 cu 2,3 puncte procentuale). La formarea veniturilor totale ale gospodăriilor, o contribuție însemnată au

avut-o atât veniturile din prestații sociale de 1403 lei lunar *pe o gospodărie* (19,2% în trimestrul III 2023, respectiv, 20,8% în trimestrul II 2023 din veniturile totale ale gospodăriilor), cât și veniturile în natură (6,5% în trimestrul III 2023, respectiv, 7,0% în trimestrul II 2023), formate din valoarea veniturilor în natură obținute de salariați și beneficiarii de prestații sociale (1,5% atât în trimestrul III 2023, cât și în trimestrul II 2023) și din valoarea în lei a produselor agroalimentare și nealimentare consumate din resurse proprii (5,0% în trimestrul III 2023, respectiv, 5,5% în trimestrul II 2023).

Structura veniturilor totale ale gospodăriilor, pe surse de formare

În ceea ce privește **mediul de rezidență**, nivelul venitului total mediu lunar *pe o gospodărie* în **mediul urban** în trimestrul III 2023 a fost de 8005 lei, de 1,2 ori mai mare decât în mediul rural, iar *pe o persoană* de 3444 lei, de 1,5 ori mai mare decât în mediul rural.

Din punct de vedere al structurii veniturilor totale, în trimestrul III 2023, în mediul urban, ponderea salariilor brute și a altor drepturi

salariale în veniturile totale a fost de 74,1%, mai mare cu 13,4 puncte procentuale față de cea din mediul rural, în timp ce în **mediul rural** ponderea veniturilor din prestații sociale a fost de 19,8%, mai mare cu 0,9 puncte procentuale față de cea din mediul urban. Ponderea veniturilor în natură a fost de 10,3% în mediul rural, de 2,5 ori mai mare față de cea din mediul urban.

Nivelul și structura veniturilor totale ale gospodăriilor populației pe medii de rezidență

	Total gospodării		Medii de rezidență			
	TRIM II 2023	TRIM III 2023	Urban		Rural	
	TRIM II 2023	TRIM III 2023	TRIM II 2023	TRIM III 2023	TRIM II 2023	TRIM III 2023
Venituri totale, medii lunare <i>pe o persoană</i> (lei)	2769,66	2917,93	3357,95	3444,09	2131,22	2349,45
Ponderea în veniturile totale, pe categorii de venituri (%):						
Venituri bănești	93,0	93,5	95,8	95,9	88,2	89,7
din care:						
- salarii brute și alte drepturi salariale	66,6	68,9	72,6	74,1	56,4	60,7
- venituri din agricultură	1,9	1,7	0,2	0,1	4,6	4,4
- venituri din activități neagricole independente	2,1	1,7	1,8	1,0	2,5	2,7
- venituri din prestații sociale	20,8	19,2	19,7	18,9	22,8	19,8
Venituri în natură	7,0	6,5	4,2	4,1	11,8	10,3
din care:						
- contravaloarea veniturilor în natură obținute de salariați și beneficiarii de prestații sociale	1,5	1,5	1,4	1,6	1,6	1,5
- contravaloarea consumului de produse agroalimentare și nealimentare din resurse proprii	5,5	5,0	2,8	2,5	10,2	8,8

Cheltuielile totale ale gospodăriilor populației:

Cheltuielile totale ale gospodăriilor populației, pe categorii de cheltuieli, în trimestrul III 2023

- lei lunar pe o gospodărie -

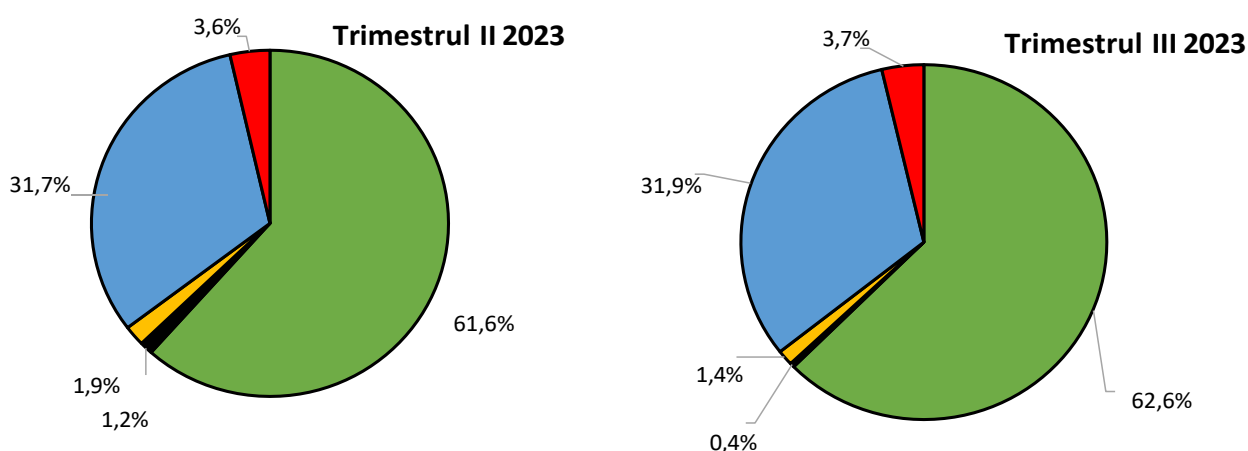
Cheltuieli totale 6432,02									
Cheltuieli bănești 6070,97							Contravaloarea consumului de produse agroalimentare și nealimentare din resurse proprii 361,05		
Cheltuieli bănești de consum 3734,90			Cheltuieli pentru alimente și băuturi neconsumate 110,01	Cheltuieli pentru investiții 27,92	Cheltuieli de producție*) 19,49	Impozite, contribuții cotizații, taxe 2053,76	Alte cheltuieli bănești 124,89	Consumul uman 289,83	Consumul furajer 71,22
Cheltuieli pentru alimente și băuturi consumate 1197,83	Cheltuieli pentru mărfuri nealimentare 1588,13	Cheltuieli pentru plata serviciilor 948,94							

*) exclusiv contravaloarea consumului furajer din resurse proprii.

Cheltuielile bănești medii lunare au fost, în trimestrul III 2023, de 6071 lei *pe o gospodărie* (2426 lei *pe o persoană*), mai mari cu 8,6% față de trimestrul II 2023.

Contravaloarea consumului de produse agroalimentare și nealimentare din resurse proprii, în trimestrul III 2023, a fost, în medie, de 361 lei lunar *pe o gospodărie* (144 lei *pe o persoană*), în scădere cu 4,9% față de trimestrul II 2023.

Structura cheltuielilor totale ale gospodăriilor populației

- Cheltuieli totale de consum
- Cheltuieli pentru investiții
- Cheltuieli totale de producție *)
- Impozite, contribuții etc.
- *) inclusiv contravaloarea consumului furajer din resurse proprii
- Alte cheltuieli

În trimestrul III 2023, principalele **destinații** ale cheltuielilor efectuate de gospodării sunt **consumul** (cheltuieli bănești de consum și contravaloarea consumului uman din resurse proprii) de 4025 lei lunar *pe o gospodărie* (62,6%) și transferurile către administrația publică și privată și către bugetele asigurărilor

sociale sub forma **impozitelor, contribuțiilor, cotizațiilor** de 2054 lei *pe o gospodărie* (31,9%), precum și acoperirea unor nevoi legate de **producția gospodăriei** (cheltuieli bănești de producție și contravaloarea consumului furajer din resurse proprii) de 91 lei *pe o gospodărie* (1,4%).

Mediul de rezidență evidențiază diferențe între nivelul cheltuielilor totale medii lunare. În **mediul urban** cheltuielile medii lunare *pe o gospodărie* au fost de 6909 lei, mai mari de 1,2 ori decât în mediul rural. Aceasta înseamnă că o persoană din mediul urban a cheltuit, în medie, 2973 lei lunar, de 1,4 ori mai mult decât o persoană din mediul rural. Din punct de vedere al structurii cheltuielilor totale, în

mediul urban, ponderea cheltuielilor pentru impozite, contribuții, cotizații și taxe a fost de 35,3% în cheltuielile totale, cu 8,5 puncte procentuale mai mare decât în mediul rural, în timp ce în **mediul rural** ponderea contravalorii consumului de produse agroalimentare și nealimentare din resurse proprii a fost de 9,7% în cheltuielile totale, de 3,3 ori mai mare decât în mediul urban.

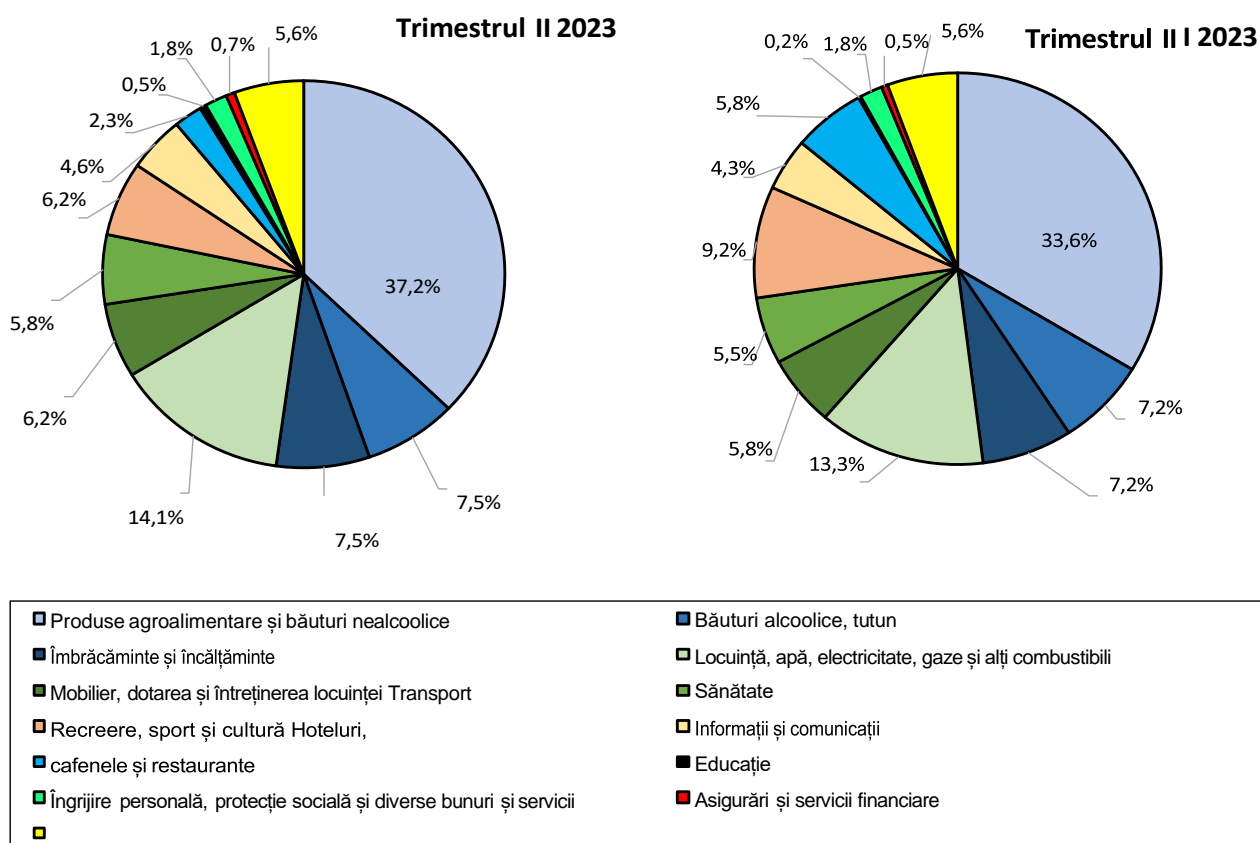
Nivelul și structura cheltuielilor totale ale gospodăriilor populației pe medii de rezidență

	Total gospodării		Medii de rezidență			
	TRIM II 2023	TRIM III 2023	Urban		Rural	
	TRIM II 2023	TRIM III 2023	TRIM II 2023	TRIM III 2023	TRIM II 2023	TRIM III 2023
Cheltuieli totale, medii lunare <i>pe o persoană</i> (lei)	2392,30	2570,60	2897,11	2972,74	1844,46	2136,12
Ponderea în cheltuielile totale, pe categorii de cheltuieli (%):						
Cheltuieli bănești	93,6	94,4	96,8	97,1	88,3	90,3
din care:						
Cheltuieli bănești de consum	56,5	58,1	56,5	57,5	56,5	58,9
din care, pentru:						
- alimente și băuturi consumate	20,1	18,6	19,8	19,0	20,7	18,1
- cumpărarea mărfurilor nealimentare	21,9	24,7	20,7	21,9	23,8	28,9
- plata serviciilor	14,5	14,8	16,0	16,6	12,0	11,9
Impozite, contribuții, cotizații, taxe	31,7	31,9	34,9	35,3	26,2	26,8
Contravaloare consumului de produse agroalimentare și nealimentare din resurse proprii	6,4	5,6	3,2	2,9	11,7	9,7

Conform clasificării standard pe destinații a cheltuielilor de consum (COICOP), produsele alimentare și băuturile nealcoolice în valoare de 1352 lei *pe o gospodărie* au deținut o pondere însemnată în cheltuielile totale de consum medii lunare ale gospodăriilor (33,6%). Acestea sunt urmate ca mărime de cheltuielile lunare destinate pentru **locuință, apă, electricitate, gaze și alți combustibili** în valoare de 533 lei *pe o gospodărie*, cu o pondere în cheltuielile totale de consum medii lunare de 13,3%, de cele pentru **transport** în valoare de 370 lei *pe o*

gospodărie, cu o pondere de 9,2% în cheltuielile totale de consum medii lunare și de cheltuielile pentru **îmbrăcăminte și încălțăminte** în valoare de 290 lei *pe o gospodărie* precum și de cheltuielile pentru **băuturile alcoolice și tutun** în valoare fiecare de 289 lei *pe o gospodărie*, cu ponderi în cheltuielile totale de consum medii lunare de 7,2% fiecare. Nivelul cel mai scăzut al cheltuielilor gospodăriilor populației a fost cel efectuat pentru **educație** de 8 lei *pe o gospodărie* (0,2% din cheltuielile totale de consum medii lunare).

Structura cheltuielilor totale de consum pe destinații

Informații suplimentare:

- 1) Datele trimestrului III 2023 sunt provizorii.
- 2) **Veniturile totale** cuprind ansamblul încasărilor bănești provenite din diferite surse de proveniență pentru care nu există obligația de restituire și veniturile în natură (evaluate în lei).
- 3) **Cheltuielile totale** cuprind ansamblul cheltuielilor bănești, indiferent de destinație și contravaloarea consumului din resursele proprii ale gospodăriilor.
- 4) **Contravaloarea veniturilor în natură** obținute de salariați și beneficiarii de prestații sociale include și subvențiile pentru acoperirea cheltuielilor cu utilitățile publice.
- 5) **Contravaloarea consumului de produse agroalimentare și nealimentare din resurse proprii** reprezintă valoarea în lei a produselor consumate din resurse proprii (*autoconsumul*) și se regăsește atât în componența **Veniturilor totale**, ca o gratuitate, cât și în componența **Cheltuielilor totale**, ca o cheltuială, pentru echilibrarea „*Balanței de venituri și cheltuieli*”.

Prezentare:

Dr. Ciprian Constantin Iftimoaei

Întocmit:

Dr. Ionuț Cristian Baciu

Dr. Petronela Mateescu

Lucrare pregătită pentru ședința Comisiei de Dialog Social,
Instituția Prefectului Județului Iași, 30 ianuarie 2024